

ເພື່ອຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການໃຫ້ແກ່ຊາວ
ກະສິກອນໃນເຂດບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການກະສິກຳເພື່ອໂພຊະນາການ

05

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າການສະກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ສູນຄົ້ນຄວ້າການປະມົງ

ໂຄງການກະສິກຳເພື່ອໂພຊະນາການ ໄລຍະ 2

ການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ

ບ້ານໂພນໄຊ ເມືອງໄຊເສດຖາ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ສ ປປ ລາວ.
Phonexay village, Saysettha district, Vientiane Capital,
Lao PDR.

ໂທ: +856 20 416 556

Fax: +856 20 416 556

E-mail : ssfsn.project@gmail.com

ເວັບໄຊ້: www.afn.gov.la

ພຶດສະພາ 2025

ການປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ

ຂໍ້ແນະນຳ

ປື້ມຄູ່ມືນີ້ແມ່ນເຈດຕະນາເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືງ່າຍຂຶ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນຂອງການນຳໃຊ້ປື້ມຄູ່ມື ກ່ຽວກັບການປັບຕົວທາງດ້ານເຕັກນິກ ການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບລ້ຽງໝູ ຢູ່ໃນບ້ານເປົ້າໝາຍ ໂຄງການ ກະສິກຳ ເພື່ອໂພຊະນາການ ໄລຍະ 2. .

ປື້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ແທດເໝາະໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງ ໂຄງການ ກະສິກຳເພື່ອ ໂພຊະນາການ ໄລຍະ 2 ໂດຍມີການຮ່ວມມືກັບນັກວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ພະນັກງານປະສານຂອງ ໂຄງການ NAFRI ເພື່ອພັດທະນາມາເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ສາມາດຖ່າຍທອດໄປເຖິງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນໃນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍໂຄງການ.

ຂຽນ ແລະ ຮຽບຮຽງໂດຍ:

ອຸໄລທຳ ລາຊະສີມມາ

ອອກແບບ ແລະ ຈັດໜ້າໂດຍ:

ອຸໄລທຳ ລາຊະສີມມາ, ອານົງ ວິໄລວັນ

ຜູ້ກວດແກ້:

ສຸລິວົງ ໄຊຍະວົງ, ບຸນສິງ ວົງວິຈິດ, ວົງວິໄລ ວົງຄຳຊາວ

ສາລະບານ

ເອກະສານອ້າງອີງ

	ໜ້າ	
ຂໍ້ແນະນຳ	3	ກົມຄຸ້ມຄອງໄຟຟ້າ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. 2013. ຄວາມຮູ້
ສາລະບານ	4	ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
ຄຳນຳ	5	
1. ຄວາມສຳຄັນຂອງການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ	6	ໜ່ວຍງານປະມົງ 2010, ຄູ່ມືເຕັກນິກການອະນຸບານ ແລະ ການລ້ຽງປາ
2. ຜົນປະໂຫຍດທາງໂພສະນາການ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຖິງອາຫານ	7	ຂັ້ນ ພື້ນຖານ. ໂຄງການເຂດລຸ່ມເຂື່ອນ ແລະ ເຮືອນຈັກ, ພະແນກ
3. ຂັ້ນຕອນການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ	8	ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ບໍລິສັດໄຟຟ້ານໍ້າເທີນ 2 ຈຳກັດ.
4. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຊາວກະສິກອນ	24	
5. ການປະເມີນທາງດ້ານການຕະຫຼາດ	25	FAO, 2001. Backyard integrated pig-fish culture
6. ການຄິດໄລ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບ	27	in the Philippines: Integrated agriculture-
7. ຂໍ້ແນະນຳໃນການນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອອກສູ່ວົງກ້ວາງ	28	aquaculture.
ເອກະສານອ້າງອີງ	29	

7. ຂໍ້ແນະນຳໃນການນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງ

ປະຕິບັດອອກສູ່ວົງກ້ວາງ

- ເຕັກນິກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ ແມ່ນເຕັກນິກໜຶ່ງສາມາດສົ່ງເສີມໄດ້ໃນພື້ນທີ່ບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ.
- ພະນັກງານສົ່ງເສີມຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ສູນບໍລິການເຕັກນິກຄວນສ້າງຕົວແບບເຕັກນິກດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນສູນບໍລິການເຕັກນິກ ແລະ ຄອບຄົວແບບ.

ການຝຶກອົບເຕັກນິກການລ້ຽງປາໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂັ້ນເມືອງ

ຄຳນຳ

ຊີ້ນປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ເປັນແຫຼ່ງທາດຊີ້ນທີ່ສຳຄັນ ຊາວກະສິກອນ ເອົາມາບໍລິໂພກເປັນປະຈຳວັນ, ການຫາປາໃນແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດໃນປະຈຸບັນແມ່ນຫາໄດ້ໜ້ອຍ. ການລ້ຽງປາ ແມ່ນທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີການລ້ຽງກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ ນອກນັ້ນຍັງເປັນການຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.

ເຕັກນິກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ ແມ່ນຮູບແບບໜຶ່ງຂອງການລ້ຽງປາ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ດີໃນເຂດຊືນນະບົດ, ຮູບແບບດັ່ງກ່າວສາມາດຍົກຜົນຜະລິດຂອງການລ້ຽງປາໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດໂດຍສະເພາະແມ່ນດ້ານປາ.

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງດ້ານວິຊາການໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ລ້ຽງປາ ເພື່ອສາມາດເອົານຳໃຊ້ໃນວຽກງານຕົວຈິງໃນເຂດພື້ນທີ່ຊືນນະບົດ.

ຜູ້ຂຽນໄດ້ສັງລວມ ແລະ ຄັດຈຳອນເອົາຂໍ້ມູນດ້ານເຕັກນິກວິຊາການຈາກການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງຂອງສູນຄົ້ນຄວ້າການປະມົງ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊືນນະບົດ, ຕຳລາຕ່າງໆຈາກບັນດາກົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະສົບການ ຕົວຈິງຈາກພາກສະໜາມທີ່ມີຄວາມສຳເລັດ.

1. ຄວາມສໍາຄັນຂອງການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ

ການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູແມ່ນຮູບແບບ ເຕັກນິກໜຶ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດກັນແຜ່ຫຼາຍໃນປະເທດລາວ. ເຕັກນິກການລ້ຽງ ປາດັ່ງກ່າວສາມາດນໍາໃຊ້ພື້ນທີ່, ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ວັດຖຸດິບໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າ ໃນການຜະລິດກະສິກໍາໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ. ຜົນຜະລິດກະສິກໍາຈາກ ການລ້ຽງປາ ແລະ ການລ້ຽງໝູສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຊາວ ກະສິກອນເປັນຢ່າງດີ, ນອກຈາກນັ້ນຍັງເປັນແຫຼ່ງອາຫານ(ທາດຊີ້ນ) ຈາກ ຊີ້ນໝູ ແລະ ຊີ້ນປາໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນໃນເຂດຊົນນະບົດ.

ຜົນຜະລິດຈາກການລ້ຽງປາ

ຜົນຜະລິດຈາກການລ້ຽງໝູ

6. ການຄິດໄລ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບ

ຕາຕະລາງທີ 6 : ການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ

ເນື້ອທີ່ໜອງປາ (ຕາແມັດ)		200						
ໄລຍະການເກັບກ່ຽວ (ເດືອນ)		8	ເຕັກນິກທົ່ວໄປ			ເຕັກນິກນໍາສະເໜີ		
ຜົນການຜະລິດ								
ຈໍານວນຜົນຜະລິດຂາຍ								
		ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນ	ລາຄາ ກີບ	ມູນຄ່າ ກີບ	ຈໍານວ ນ	ລາຄາ ກີບ	ມູນຄ່າ ກີບ
ຜົນຜະລິດ	ການລ້ຽງໝູ	ກິໂລ	200	30,000	6,000,000	200	30,000	6,000,000
	ການລ້ຽງປາ	ກິໂລ				160	18,000	2,880,000
ຜົນຜະລິດ/ລາຍຮັບ					6,000,000			8,880,000
1. ບັດໃຈການຜະລິດ					3,350,000			4,170,000
ແນວພັນໝູ		ໂຕ	4	350,000	1,400,000	4	350,000	1,400,000
ເຮັດຄອກໝູ (1,5x2ແມັດ)		ແມັດ	1	80,000	80,000	1	80,000	80,000
ອຸປະກອນອື່ນໆໃນການເຮັດສວນ		ຊຸດ	1	70,000	70,000	2	70,000	140,000
ແນວພັນປານິນ, ໄນ ແລະ ປາກ		ໂຕ				1,000	300	300,000
ຮໍາ, ສາລີ ແລະ ມັນຕົ້ນ		ກິໂລ	800	1,500	1,200,000	900	1,500	1,350,000
ອາຫານສໍາເລັດ		ເປົາ	4	150,000	600,000	6	150,000	900,000
2. ຄ່າແຮງງານ (1ຄົນ)					840,000			1,680,000
ແຮງງານ		ຊົ່ວໂມງ	120	7,000	840,000	240	7,000	1,680,000
ຕົ້ນທຶນລວມ					4,190,000			5,850,000
ກໍາໄລ (ລາຍຮັບ-ຕົ້ນທຶນ)					1,810,000			3,030,000

5.2 ອຸປະກອນ ແລະ ແນວຜັນໃນການລ້ຽງໝູ

- ດ້ານອຸປະກອນໃນການຂຸດໝອງປາ ແລະ ສ້າງຄອກໝູແມ່ນສາມານຳໃຊ້ວັດຖຸໃນທ້ອງຖິ່ນ.
- ແນວຜັນປາ ແລະ ໝູສາມາດຊື້ໄດ້ໃນເຂດບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ຜະລິດເອງໄດ້ໃນຄອບຄົວ.
- ອາຫານປາ ແລະ ໝູ ສາມາດຫາໄດ້ໃນທ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ: ຮຳ, ສາລີ, ມັນຕົ້ນ ແລະ ພືດຜັກຊະນິດຕ່າງໆ.

ຕາຕະລາງທີ 5: ລາຄາຂອງອຸປະກອນ ແລະ ແນວຜັນໃນການລ້ຽງໝູ

ລ/ດ	ລາຍການ	ຫົວໜ່ວຍ/ລາຄາ (ກີບ)
1	ແນວຜັນໝູອາຍຸ (45ວັນ) 1 ໂຕ	350,000
2	ຮຳ 1 ກລ	1,500
3	ສາລີ 1 ກລ	1,500
4	ມັນຕົ້ນ	500
5	ອາຫານສຳເລັດຮູບໝູ 1 ກລ	8,000
6	ກະຂັງອະນຸບານລູກປາ 2x3 ແມັດ 1 ດາງ	350,000
7	ຄ່າແຮງງານ 1 ຄົນ/ມື	50,000

5.2 ການຕະຫຼາດ

- ສາມາດຂາຍຜົນຜະລິດຈາກການລ້ຽງປາ ແລະ ລ້ຽງໝູ ໃນຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ ເຊັ່ນ: ຕະຫຼາດໃນບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ
- ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການບໍລິໂພກໃນຄອບຄົວເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວ.

2. ຜົນປະໂຫຍດທາງໂລຊະນາການ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຖິງອາຫານ

ຜົນປະໂຫຍດຈາກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ ແມ່ນເຕັກນິກການລ້ຽງປາຮູບແບບໜຶ່ງທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ຜື້ນທີ, ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ວັດຖຸດິບໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ. ຜົນຜະລິດກະສິກຳຈາກການລ້ຽງປາ ແລະ ການລ້ຽງໝູສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນເປັນຢ່າງດີ, ນອກຈາກນັ້ນຍັງເປັນແຫຼ່ງອາຫານ (ທາດຊີ້ນ) ຈາກຊີ້ນໝູ ແລະ ຊີ້ນປາ ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນໃນເຂດຊົນນະບົດ.

ຊີ້ນປາ

ຊີ້ນໝູ ແລະ ການປຸງແຕ່ງອາຫານ

3. ຂັ້ນຕອນການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ

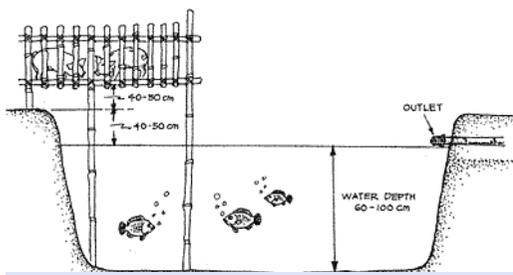
3.1 ການເລືອກສະຖານທີ່

- ສະຖານທີ່ລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບໝູຄວນລ້ຽງຢູ່ໄກບ້ານ ຫຼື ເຮືອນເພາະວ່າຈະມີກິນເຫັນຈາກການລ້ຽງສັດ.
- ສະຖານທີ່ຕ້ອງມີແຫຼ່ງນໍ້າພຽງພໍໃນການລ້ຽງປາ ແລະ ໝູ ເຊັ່ນ: ໃກ້ແມ່ນໍ້າ, ຫ້ວຍ ຫຼື ຊົນລະປະທານ.
- ການລ້ຽງປາຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູແມ່ນເພື່ອຫຼຸດຕົ້ນທຶນອາຫານໃນການລ້ຽງປາເພາະຜູນຄອກຈາກການລ້ຽງໝູຈະຊ່ອຍໃນການສ້າງອາຫານທໍາມະຊາດໃນໜອງປາ ແລະ ເສດອາຫານບາງຢ່າງປາສາມາດກິນໂດຍກົງໄດ້.

3.2 ການສ້າງຄອກໝູ

3.2.1 ການສ້າງຄອກໝູຢູ່ເທິງໜອງປາ

- ການສ້າງຄອກໝູຢູ່ເທິງໜອງປານັ້ນຈະເຮັກໃຫ້ປາໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຂີ້ໝູ ແລະ ເສດອາຫານຈາກສັດເພື່ອເປັນອາຫານປາ ຫຼື ເປັນຜູນໃຫ້ແກ່ໜອງ
- ລັກສະນະການສ້າງຄອກຢູ່ເທິງໜອງຈະມີຂໍ້ເສຍແມ່ນຂີ້ສັດຈະລົງສູ່ໜອງໂດຍກົງຈະເຮັດໃຫ້ນໍ້າເນົ້າໄດ້ງ່າຍ.

ລັກສະນະການສ້າງຄອກໝູຢູ່ເທິງໜອງປາ

5. ການປະເມີນທາງດ້ານການຕະຫຼາດ

5.1 ອຸປະກອນ ແລະ ແນວພັນໃນການລ້ຽງປາ

- ດ້ານອຸປະກອນໃນການຂຸດໜອງປາ ແລະ ສ້າງຄອກໝູແມ່ນສາມາດນໍາໃຊ້ວັດຖຸໃນທ້ອງຖິ່ນ.
- ແນວພັນປາ ແລະ ໝູສາມາດຊື້ໄດ້ໃນເຂດບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ຜະລິດເອງໄດ້ໃນຄອບຄົວ.
- ອາຫານປາ ແລະ ໝູ ສາມາດຫາໄດ້ໃນທ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ: ຮໍາ, ສາລີ, ມັນຕົ້ນ ແລະ ຜິດຜັກຊະນິດຕ່າງໆ.

ຕາຕະລາງທີ 4: ລາຄາຂອງອຸປະກອນ ແລະ ແນວພັນໃນການລ້ຽງປາ

ລ/ດ	ລາຍການ	ຫົວໜ່ວຍ/ລາຄາ (ກີບ)
1	ແນວພັນປາ (3-5 ຊມ) 1 ໂຕ	700-800
2	ກະຊັງອະນຸບານລູກປາ (2x3ມ) 1 ດາງ	350,000
3	ຮໍາ 1 ກລ	1,500
4	ອາຫານສໍາເລັດຮູບປາ 1 ກລ	1,500
5	ຄ່າແຮງງານ 1 ຄົນ/ມື	50,000

4. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຊາວກະສິກອນ

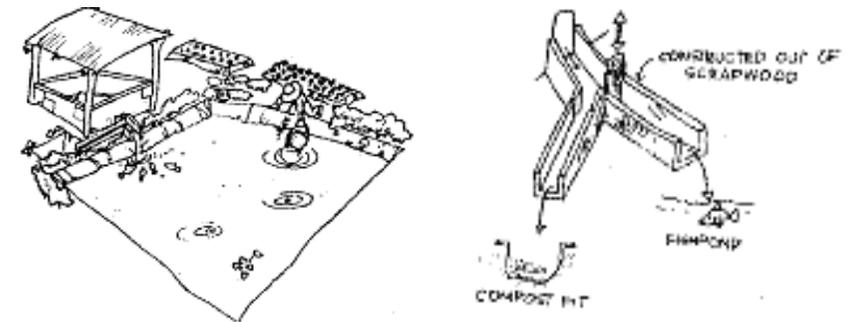
- ຕ້ອງເປັນຄົນມັກອາຊີບດ້ານການກະສິກໍາ (ການປູກ-ການລ້ຽງ)
- ເປັນຄົນດຸໝັ່ນຂະຫຍັນໝາກພຽນ ແລະ ມີຈິດໃຈກ້ວາງຂວາງ
- ເປັນຄົນຊອກຮູ້ຫາບົດຮຽນອັນໃໝ່ໆ ແລະ ສາມາດຖ່າຍຖອດບົດຮຽນໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້
- ຄອບຄົວຊາວຄວນມີພື້ນທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກຝັງ-ລ້ຽງສັດ ແລະ ສາມາດຊຸດໜອງປາໄດ້
- ໜອງປາສາມາດຮັກສານໍ້າໄດ້ຕະລອດປີ
- ຕ້ອງມີແຫຼ່ງນໍ້າໃຊ້ເຊັ່ນ: ແມ່ນໍ້າ, ຫວ້ຍ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ລະບົບນໍ້າລົນເປັນຕົ້ນ
- ແຮງງານໃນການນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນກິດຈະກຳການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູຄວນມີແຮງງານໃນຄອບຄົວສອງຄົນຂຶ້ນໄປ.
- ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນມີພື້ນຖານໃນການປູກຝັງເຊັ່ນ: ປູກ ແລະ ປູກຜິດຜັກສວນຄົວ
- ມີຄວາມຮູ້ດ້ານການລ້ຽງສັດເຊັ່ນ: ງົວ, ຄວາຍ, ໝູ, ເບັດ ແລະ ໄກ່ເປັນຕົ້ນ.
- ມີຄວາມຮູ້ດ້ານການຫາປາ ແລະ ລ້ຽງປາ

3.2.2 ການສ້າງຄອກໝູຢູ່ຂ້າງໜອງປາ

- ການສ້າງຄອກໝູຢູ່ຂ້າງໜອງປາ, ປາບໍ່ໄດ້ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຂີ້ສັດ ແລະ ເສດອາຫານໂດຍກົງ, ຈະເອົາເປັນຜູ້ນຄອກໃສ່ໃນໜອງເພື່ອໃຫ້ເກີດອາຫານທໍາມະຊາດ.
- ສາມາດຄວບຄຸມຂີ້ສັດ ຫຼື ຂອງເສຍລົງສູ່ໜອງໄດ້ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ນໍ້າເນົ້າເສຍໄດ້ງ່າຍ.

ລັກສະນະການສ້າງຄອກໝູຢູ່ເທິງໜອງປາ

ການສ້າງຄອກໝູຢູ່ຂ້າງໜອງປາ

ການສ້າງຄອກໝູ່ຢູ່ຂ້າງໜອງປາ

3.3 ການກະກຽມໜອງ

- ດູດນ້ຳໜອງໃຫ້ແຫ້ງ ແລະ ຈັບປາທີ່ລ້ຽງ ຫຼື ປາທຳມະຊາດອອກໃຫ້ໝົດເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີສັດຕູປາໃນໜອງ.
- ໃສ່ປູນຂາວເພື່ອປັບສະພາບຄວາມເປັນກົດ-ເປັນດ່າງຂອງນ້ຳ ແລະ ຂ້າເຊື້ອຜະຍາດ, ການຫວ່ານປູນຂາວຕ້ອງໃຫ້ຖີ່ໜອງໃນປະລິ ມານ 1 ກິໂລກຼາມ/25ມ², ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ຕາກແດດຢ່າງໜ້ອຍ 2 ອາທິດຂຶ້ນໄປ.
- ໃສ່ຝຸ່ນຄອກ (ຂີ້ສັດແຫ້ງ) ໃຫ້ທົ່ວຝຸ່ນໜອງ ເພື່ອໃຫ້ເກີດອາຫານທຳມະຊາດຈຳພວກໄຮນ້ຳຊະນິດຕ່າງໆ, ໃນອັດຕາສ່ວນ 1.5-3 ກິໂລກຼາມ/25ມ². ຈາກນັ້ນຄວນເຮັດປ່ອນໃສ່ຝຸ່ນຄອກໃນແຈໜອງເພື່ອສະດວກໃນການອານະໄມໜອງ.
- ປ່ອຍນ້ຳເຂົ້າໃສ່ໜອງໃຫ້ໄດ້ລະດັບຄວາມເລິກ 1-1.5 ແມັດ, ປະໄວ້ປະມານ 10-15 ມື້.

3.8 ການບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ

- ໃຫ້ອາຫານເປັນປະຈຳ ແລະ ສັງເກດການກິນອາຫານຂອງປາເປັນປົກກະຕິດີ, ຖ້າປາບໍ່ກິນອາຫານດີ ຫຼື ປາຂຶ້ນມາຫາຍໃຈໃນຕອນເຊົ້າ (6ໂມງເຊົ້າ)ໃຫ້ປ່ອຍນ້ຳອອກ 50 ເປີເຊັນ ແລ້ວເອົານ້ຳເຂົ້າໃໝ່ເພື່ອເພີ່ມອັອກຊີເຈນໃຫ້ແກ່ປາ.
- ຖ້າປາໃນໜອງມີຈຳນວນຫຼາຍຂຶ້ນໃຫ້ຈັບປາໂຕໃຫຍ່ຂຶ້ນມາກິນ ຫຼື ເອົາໄປຈຳໜ່າຍ, ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ປາລ້ຽງບໍ່ໃຫຍ່.
- ປາທີ່ລ້ຽງໄດ້ຂະໜາດຂອງຕະລາດ ຄວນເກັບກູ້ໃຫ້ໝົດແລ້ວວາງແຜນ ການລ້ຽງໃນຕໍ່ໄປ.

3.9 ຂໍ້ຄວນລະວັງ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່

3.9.1 ຂໍ້ຄວນລະວັງ:

- ການເລືອກສະຖານທີ່ຂຸດໜອງປາຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ່ບໍ່ໃຫ້ເລືອກປ່ອນປ່ອນທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມ.
- ການປ່ອຍສັດລ້ຽງຮ່ວມກັບປາບໍ່ໃຫ້ປ່ອຍໃນອັດຕາສູງຫຼາຍເພາະຈະເຮັດໃຫ້ນ້ຳເນົ່າເສຍ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບກັບການລ້ຽງປາ.
- ຄວນເຮັດຕານ່າງປ້ອງກັນສັດຕູປາຈາກສະພາບນ້ຳຖ້ວມເຊັ່ນ: ງູ, ກົບ ແລະ ປາທຳມະຊາດທີ່ເຂົ້າມາກິນປານ້ອຍ.

3.9.2 ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່:

- ການຂຸດໜອງປາຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງເຕັມກິນກວິຊາການ ແລະ ເຮັດຄັນຄູໜອງທີ່ມີຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບນ້ຳຖ້ວມ.
- ການສ້າງຄອກສັດຕ້ອງເຮັດໃຫ້ແຂງແຮງດີເພື່ອປ້ອງກັນການເປ່ເພຈາກໄຟຟ້ບັດທຳມະຊາດ.
- ຖ້າການລ້ຽງປາທີ່ມີຜົນກະທົບຈາກສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຜ້າອາກາດໃຫ້ປົກສາຫາລືກັບວິຊາການລ້ຽງປາ ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີປະສົບການໃນການລ້ຽງປາ.

3.7.3 ວິທີໃຫ້ອາຫານປາ

- ຄວນເຮັດບ່ອນໃຫ້ອາຫານປາ ຊຶ່ງຈົມຢູ່ຝື່ນນ້ຳຝະປະມານ ແລະ ສາມາດເບິ່ງເຫັນໄດ້ ແລ້ວຈຶ່ງເອົາອາຫານທີ່ປັ້ນເປັນກ້ອນໃຫ້ປາກິນ ແລະ ໃຫ້ທຸກໆວັນ, ອັດຕາການໃຫ້ແມ່ນປະມານ 2-3 ເປີເຊັນຂອງນ້ຳໜັກປາຕໍ່ວັນ, ເວລາແມ່ນໃຫ້ໃນຕອນເຊົ້າ ແລະ ຕອນແລງ.
- ເມື່ອໃຫ້ອາຫານຈຳນວນໜຶ່ງໃນບ່ອນໃສ່ອາຫານ ແລ້ວຕ້ອງສັງເກດການກິນອາຫານຂອງປາໂດຍສັງເກດຫຼັງຈາກໃຫ້ອາຫານໄປແລ້ວ 30 ນາທີ ຖ້າອາຫານໝົດກໍ່ໃຫ້ເພີ່ມອາຫານຂຶ້ນອີກ, ແຕ່ຖ້າອາຫານເຫຼືອຢູ່ຕ້ອງໃຫ້ລົດລົງໃນວັນຕໍ່ໄປ.

ວິທີການໃຫ້ອາຫານປາກິນເປັນບ່ອນ

ການດູດນ້ຳອອກຈາກໜອງແຫ້ງມືດ

ການໃສ່ປຸນຂາວຫຼັງຈາກຕາກໜອງໃຫ້ແຫ້ງແລ້ວ

3.4 ການເລືອກແນວຜັນໝູ ແລະ ແນວຜັນປາມາປ່ອຍ

3.4,1 ແນວຜັນໝູ ແລະ ອັດຕາການປ່ອຍໝູລ້ຽງ

- ແນວຜັນໝູທີ່ນຳມາລ້ຽງເຊັ່ນ: ໝູລາດ, ໝູແດງ ແລະ ໝູຜັນເປັນຕົ້ນ
- ແນວຜັນໝູຈະນຳມາຫລ້ຽງຄວນມີລັກສະນະສີມບູນ,ແຂງແຮງດີ, ການຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ໄວ ແລະ ຂະຫຍາຍຜັນໃຫ້ລູກຫຼາຍ
- ການໝູລ້ຽງແມ່ນ 2 ໂຕ/ເນື້ອທີ່ໜອງປາ 200 ມ².

ແນວຜັນໝູລາດ

ແນວຜັນໝູແດງ

ແນວຜັນໝູຜັນ

ຮຳ

ເຂົ້າປຽນ

ຫົວມັນຕົ້ນ

3.7.2 ວິທີການເຮັດອາຫານປາ

ການເຮັດອາຫານປາໂດຍວິທີງ່າຍໆ ຊຶ່ງມີຫຼາຍວິທີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການໃຫ້ອາຫານໂດຍກົງຖ້າເປັນອາຫານທີ່ລະອຽດ ຫຼື ອ່ອນພໍທີ່ປາສາມາດກັດກິນໄດ້ ຫຼື ບົດລະອຽດກ່ອນຈະໃຫ້ປາກິນ
- ການປະສົມອາຫານສາມາດນຳອາຫານທີ່ຊອຍລະອຽດແລ້ວມາປະສົມເຂົ້າກັນ ໂດຍຕື່ມນ້ຳຝັ່ນເປັນກ້ອນໄດ້ ຈຶ່ງເອົາໄປໃຫ້ປາກິນ ຖ້າຕ້ອງການໃຫ້ປາກິນງ່າຍ, ຍ່ອຍໄດ້ດີ ແລະ ມີລົດຊາດດີຄວນຕື່ມອາຫານກຸ່ມແປ້ງກ່ອນ ເມື່ອອາຫານເຢັນລົງຈຶ່ງປະສົມດ້ວຍອາຫານກຸ່ມຊື່ນ ແລະ ກຸ່ມຜິດຜັກ ຈຶ່ງປັ້ນເປັນກ້ອນກ່ອນຈຶ່ງເອົາໄປໃຫ້ປາກິນ.
- ການປະສົມອາຫານສາມາດປະສົມອາຫານທັງ 3 ກຸ່ມ ເຂົ້າກັນໂດຍໃຊ້ກຸ່ມລະ 1 ກິໂລ.

ຕື່ມວັດຖຸດິບກຸ່ມແປ້ງ

ການປະສົມອາຫານ

ປັ້ນເປັນກ້ອນ

3.7 ປະເພດອາຫານ ແລະ ວິທີໃຫ້ອາຫານ

3.7.1 ປະເພດອາຫານ

ປະເພດຂອງອາຫານປາທີ່ມີການລ້ຽງລວມກັນຫຼາຍຊະນິດຈະມີປາຊະນິດກິນຜິດ, ກິນທັງຜິດ ແລະ ຊີ້ນຢູ່ນໍ້າກັນ. ປະເພດອາຫານຈະມີອາຫານສໍາເລັດຮູບ ແລະ ອາຫານສິດ, ອາຫານສິດທີ່ສາມາດຫາໄດ້ຕາມທ້ອງຖິ່ນຈະມີ 3 ກຸ່ມເຊັ່ນ:

- ອາຫານກຸ່ມຜິດຜັກ ເຊັ່ນ: ຜັກບົງ, ໃບມັນຕົ້ນ, ໃບມັນດ້າງ, ໃບຫຍ້າຢາງ ແລະ ແໜຫາງເຫີນ.
- ອາຫານກຸ່ມແປ້ງ ເຊັ່ນ: ຮໍາ, ເຂົ້າປາຍ, ເຂົ້າສານ ແລະ ຫົວມັນຕົ້ນ.
- ອາຫານກຸ່ມຊີ້ນ ເຊັ່ນ: ແມງໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ, ປວກ, ຫອຍ, ກະປູ ແລະ ຂີ້ກະເດືອນ.

ຫອຍ

ປວກ

ຂີ້ກະເດືອນ

ຜັກບົງ

ໃບມັນຕົ້ນ

ໃບມັນດ້າງ

3.4,2 ແນວພັນປາ

ປານິນ (Tilapia)

ເປັນປາທີ່ສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ເອງໃນໜອງ, ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ໄວ ແລະ ຈະຢູ່ເປັນໝູ່. ປານິນໂດຍທົ່ວໄປຈະກິນອາຫານຈໍາພວກຜິດນໍ້າ, ພວກໄຮນໍ້າ ແລະ ໂຕອ່ອນຂອງແມງໄມ້. ຖ້າລ້ຽງໄດ້ດີໃນເວລາ 6-8 ເດືອນຈະໄດ້ນໍ້າໜັກປາ 300-500 ກຼາມ/ໂຕ.

ປານິນ *Tilapia nilotica*.

ປາໄນ (Common carp)

ເປັນປາປະເພດກິນຜິດ, ມັກຊຸດຄູ່ຍກິນອາຫານຕາມຜິ້ນໜອງ, ມັກກິນອາຫານເລີ້ມຈະເນົ່າ. ບໍ່ຄວນລ້ຽງໃນປະລິມານຫຼາຍ, ຖ້າລ້ຽງໃນປະລິມານຫຼາຍຈະມີບັນຫາເຮັດໃຫ້ນໍ້າໃນໜອງຊຸ່ນ.

ປາໄນ (*Cyprinus carpio*.)

ປາປາກ (Silver barb)

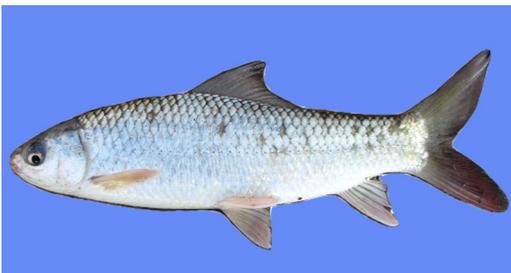
ເປັນປາປະເພດກິນຜິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຜັກບັ້ງ, ປາຊະນິດນີ້ຈະມັກຢູ່ລວກັນເປັນໝູ່, ແລະ ຫາກິນຢູ່ກາງນ້ຳ, ມັກຢູ່ໃນແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ສະອາດ, ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ .

ປາປາກ *Puntius gonionotus*.

ປາມະລິການ (Mrigal)

ເປັນແນວຜັນປາມາຈາກປະເທດອິນເດຍ, ເປັນປາທີ່ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ, ກິນອາຫານຢູ່ທີ່ຜື່ນໜອງ, ເປັນປາກິນເສດຜິດ ແລະ ສິ່ງທີ່ເນົ່າເບື້ອຍ.

ປາມະລິການ *Cirrihinus mrigala*.

ຕາຕະລາງທີ 3: ປະລິມານອາຫານອະນຸບານລູກປາຈຳນວນ 1,000 ໂຕ

ໄລຍະເວລາການລ້ຽງ (ອາທິດ)	ອັດຕາການໃຫ້ອາຫານ (ກະບ່ອງປາ)	
	ຕອນເຊົ້າ	ຕອນແລງ
1	0.5	0.5
2-3	1	1
4-6	1.5	1.5
7-8	2	2

ການອະນຸບານລູກປານ້ອຍກ່ອນປ່ອຍລ້ຽງໃນໜອງ

3.6 ການອະນຸບານລູກປາໃນກະຊັງ

- ນຳຕົງລູກປາລອຍໃນໜອງໄວ້ບ່ອນຮົ່ມປະມານ 10-15 ນາທີ.
- ເປີດຕົງລູກປາອອກແລ້ວເອົານໍ້າໜອງປາໃສ່ໃນຕົງເທື່ອລະໜ້ອຍ ເພື່ອໃຫ້ລູກປາໄດ້ປັບໂຕ ເຂົ້າກັບສະພາບຂອງນໍ້າໃນໜອງ.
- ເມື່ອລູກປາປັບໂຕກັບສະພາບນໍ້າໃໝ່ແລ້ວຈຶ່ງເອົາລູກປາອອກ.
- ການໃຫ້ອາຫານລູກປາແມ່ນໃຫ້ຮຳອ່ອນປະສົມກັບອາຫານຜຸນຂອງໝູ່ນ້ອຍ, ໃນອັດຕາການໃຫ້ແມ່ນ 14ເປີເຊັນ/ນໍ້າໜັກປາ/ວັນ.

ລູກປາຈະນຳມາປ່ອຍລ້ຽງຄວນມີຂະໜາດສະເໝີກັນ

ລູກປານົນ

ລູກປາປາກ

ປາຫົວໃຫຍ່ (Bighead)

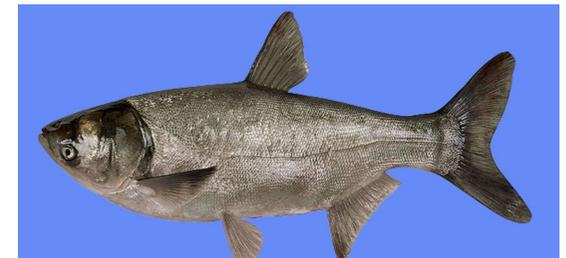
ເປັນແນວພັນປາມາຈາກປະເທດຈີນ, ເປັນປາທີ່ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ ແລະ ເປັນປາກິນຜິດ. ຖ້າລ້ຽງຄວນລ້ຽງໃນໜອງຂະໜາດໃຫຍ່.

ປາຫົວໃຫຍ່ *Aristichtchys nobilis*.

ປາເກັດແລບ (Silver carp)

ເປັນແນວພັນປາມາຈາກປະເທດຈີນ, ເປັນປາທີ່ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ, ມັກກິນອາຫານຢູ່ລະດັບກາງນໍ້າຫາໜ້ານໍ້າ, ເປັນປາກິນຜິດ.

ປາເກັດແລບ *Hypoptalmichthys moitrix*.

3.5 ອັດຕາການປ່ອຍແນວຝັນປາ

ການປ່ອຍປາລ້ຽງຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູໃນໜອງຂະໜາດ 200 ມ² , ປ່ອຍປາໃນອັດຕາ 3-5 ໂຕ/ມ² ແລະ ການປ່ອຍປາລ້ຽງແມ່ນປ່ອຍໃນ 3 ແບບຕາມຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້.

ຕາຕະລາງທີ1: ການປ່ອຍປາຫຼາຍຊະນິດລວມກັນໃນອັດຕາການປ່ອຍ 5 ໂຕ/ມ² ຂະໜາດໜອງປາ 200 ຕາແມັດ

ຮູບແບບການປ່ອຍປາ	ຊະນິດແນວຝັນປາ	ຈຳນວນການປ່ອຍປາ
1. ປ່ອຍປາຊະນິດດຽວ	ປານິນ	1,000
2. ປ່ອຍປາຫຼາຍຊະນິດ ແບບທີ່1	ປານິນ	600
	ປາໄນ	100
	ປາປາກ	150
	ປາຫົວໃຫຍ່ ຫຼື ເກັດແລບ	50
3. ປ່ອຍປາຫຼາຍຊະນິດ ແບບທີ່2	ປາຄັດລາ	400
	ປາໂຣຣຸ	300

ຕາຕະລາງທີ2: ການປ່ອຍປາຫຼາຍຊະນິດລວມກັນໃນອັດຕາການປ່ອຍ 3 ໂຕ/ມ² ຂະໜາດໜອງປາ 1,600, 800 ແລະ 400 ຕາແມັດ

ເນື້ອທີ່ໜອງ	ຊະນິດແນວຝັນປາ	ອັດຕາການປ່ອຍປາ
1,600	ປານິນ	3,000
	ປາໄນ	200
	ປາປາກ	500
	ປາຫົວໃຫຍ່ ຫຼື ເກັດແລບ	300
800	ປານິນ	1,500
	ປາໄນ	100
	ປາປາກ	250
	ປາຫົວໃຫຍ່ ຫຼື ເກັດແລບ	150
400	ປານິນ	800
	ປາໄນ	100
	ປາປາກ	200
	ປາຫົວໃຫຍ່ ຫຼື ເກັດແລບ	200